

KAMBODŽA (CAMBODIA)

- zaboravljena zemlja , siromašnih i srdačnih ljudi

Kraljevina Kambodža je država u jugoistočnoj Aziji i jedna od najsiromašnijih zemalja u jugoistočnoj Aziji (podaci UN 2015.) gdje vlada velika korupcija (TI 2016).

Ima oko 16. milijuna stanovnika, glavni grad Phnom Pen sa oko 2 milijuna stanovnika.

Graniči na zapadu i sjeveru s Tajlandom, na sjeveru s Laosom te na istoku i jugu s Vijetnamom. Zastava Kambodže je jedina zastava na svijetu na kojoj se nalazi građevina(Angkor Wat).

Od 9. do 15. stoljeća na prostoru Kambodže postojalo je Kmersko Carstvo čije je središte uglavnom bio grad Angkor. Glavni hram Carstva Angkor Wat danas je simbol Kambodže i njena najveća turistička atrakcija.

Još u kolonijalno doba bila je zadnja rupa na svirali zapadnim silama. Sredinu prošlog stoljeća Kambodža je dočekala s tek nekoliko srednjih škola, a gospodarstvo je bilo gotovo potpuno nerazvijeno. I kad se gospodarstvo počela dizati iz blata, dogodio se

užas – na vlast je 1975. godine došla komunistička vlast predvođena Polom Potom, jednim od najgorih zločinaca koje je Svijet ikada vidio.

U samo četiri godine Pol Pot uništio je Kambodžu. Naime, u beskrajnim pokoljima okomio se najviše na obrazovane ljude. Raspuštene su škole, učitelji i profesori su pobijeni i zemlja je desetljećima utonula u mrak. Pol Pot je čak zabranio upotrebu novca, potpuno ukinuo privatno vlasništvo, sustavno je rastavljao obitelji u radne zadruge za muškarce, žene odnosno djecu.

Potpuno uništenje jednog društva zaustavio je Vijetnam koji je 1979. godine okupirao Kambodžu i svrgnuo režim. Nakon toga zemlju je iscrpljivao građanski rat, da bi se tek krajem 90-ih Kambodža koliko-toliko smirila. Danas u zemlji vlada labava demokracija u kojoj pobjeđuje uvijek ista stranka.

Zanimljivosti o Kambodži:

1. Zastava Kambodže je jedina državna zastava koja na sebi ima sliku građevine – hrama Angkor Wat.
2. Država je mijenjala svoje ime svaki put kada je osnovana nova vlada: zvala se Kmerska republika, zatim Demokratska Kampučija crvenih Kmera i na kraju Narodna Republika Kampučija dok je bila pod vlašću ljevičarske grupe Salvation Front. Današnji naziv zemlje je Kraljevina Kambodža.
3. Danas je kralj Kambodže Norodom Sihamoni 60 godina, neoženjen, najstariji sin Norodoma Sihanuka i nema potomstvo te nije omiljen među stanovništvom. Vjerojatno će ga naslijediti netko od prinčeva. Premijer vlade je Hun Sen.
4. Tokom četverogodišnje vladavine Crvenih Kmera, jedna petina civilizacije je ubijena. To su mahom bili obrazovani ljudi, monarsi i svećenici.
5. Polovica današnje populacije u Kambodži je uzrasta ispod 15 godina i gotovo je nemoguće vidjeti starije osobe.
6. Nezaposlenost je svega 1,5 % (podaci Svjetske banke 2012.) jer ljudi rade, preko 80% u neformalnom sektoru. Plaće u neformalnom sektoru često su neregistrirane, neregulirane i niske plaće. Tipičan primjer je poljoprivredni posao i kućanstvo i male industrijske i zanatske tvrtke.
7. Po staroj tradiciji, u Kambodži se ne slave rođendani. Veliki broj starijeg stanovništva možda ni ne zna kada im je rođendan.
8. Najviše ljudi radi u turizmu i javnim ustanovama, bave se ribolovom i proizvodnjom riže, prosječna plaća je oko 200 dolara a mirovina 60 dolara.
9. Još i danas mnoga sela nemaju struju ni vodu, ceste su neasfaltirane, a kuće-trošne brvnare na stupovima. Na cesti pokoji seljak, motocikli su rijetkost a

nema mnogo ni automobila, televizora pa čak ni radija. Nema taxija osim tuk-tukova koji su kao zaštitni znak .

Siem Reap

Je glavni turistički grad. Grad je bučan, zvukovi motora, glazba iz barova i restorana, masažne sjedalice uz cestu i tržnice na kojima se moguće cjenjkati do mile volje naročito na Old marketu.

Pub street je glavna ulica sa puno restorančića gdje se mogu naći spring rollice, meso krokodila, zmije, žabe i slično.

Grad ima nekoliko noćnih tržnica koje su pune suvenira, odjeće i obuće. Ima i nekoliko lijepih hramova koje nismo stigli obići.

Angkor

Naš cilj je bio posjet povijesnom gradu Angkoru. Zidovi su ukrašeni raznim motivima, zatim mnogobrojni hodnici, perivoji, kupališta i bazeni, sve izgrađeno da bi zadovoljilo bogove.

Ovaj antički grad bio je središte Kmerskog carstva d 9.d0 15 stoljeća. Angkorsko razdoblje počinje godine 802. kada je kmerski hinduistički vladar Jayavarman II proglasio jedinstvenim monarhom i bogom-kraljem Kambodže.

Kmerska civilizacija je bila jako napredna jer su imali razgranat kanalizacijski sustav.

Angkor kao jedan od najvećih religijskih spomenika na svijetu do 90-ih godina nije čak ni postojao na turističkim mapama, dok je u 12.st. imao više od milijun stanovnika i bio jedan od najvećih gradova svijeta.

Godine 1907.Tajland je vratio Angkor Kambodži i te su se godine pojavili prvi turisti.

Najveći i najpoznatiji hram je **Angkor Wat** gdje je sagrađen i razgranat kanalizacijski sustav neviđenih razmjera.

Angkor znači grad dok riječ wat na kmerskom i tajlandskom znači hram. Sagrađen je od 1113.do 1150 godine za vrijeme kralja Surjawarmana II na prostoru od dva četvorna kilometra, i najveća je građevina na svijetu.

Na vrhu terase, koje se penju i spuštaju nalazi se 5 tornjeva u obliku lotosa a simboliziraju planinu Mehru, dom bogova. Do središnjeg tornja koji je visok 66 metara, dolazi se strmim stubama i mnogi od nas su se popeli na vrh kako bi bolje dočarali veličanstvenost Angkora. Blokovi su brušeni u posebnim brusionicama a mnoge skulpture ilustriraju prizore iz hinduskih epova i tako dopunjuju arhitekturu.

Mnogi zidovi su ukrašeni figurama plesačica zvanim Apsarama koje svaka na svoj način su drugačije i nijedna ne slični na drugu. Angkor Wat ima posebno značenje za stanovnike Kambodže. Reprezentira kmersku kulturu, i kambodžanski narod, a njegova slika se nalazi na zastavi i novčanici od 500 riela.

Drugi predivan hram je **Ta Prohm** a sagrađio ga je kralj Jayavarman VII u 12 stoljeću. Bio je namijenjen za školske svrhe i budističko svetište a smatra se da ga je kralj sagrađio za svoju majku .Iako je dosta devastiran djelovanjem klime i životinja džungle, jedan je od najposjećenijih jer je tu sniman Tomb Rider sa Angelinom Jolie.

Drveće koje izrasta iz hrama, intrigantni hodnici i zidna umjetnost ostavljaju bez daha, jednako kao impresivna debla i očaravajući pogled u visinu

Angkor Thom je bio hram gdje je živjelo između 20 tisuća i 100 tisuća ljudi, koji su obrađivali zemlju i hranili svećenike. Zbog bujne vegetacije, hrane je bilo u izobilju. Hram je bio kulturni centar života i u njemu su živjeli umjetnici, zidari, vladari i svećenici. Po cijeli dan se tu sviralo, plesalo i molilo a talentirani klesari i umjetnici su ukrašavali zidove lijepim figurama.

Jezero Tonle Sap

Je najveće jezero u Jugoistočnoj Aziji. Ono smanjuje i povećava svoju površinu zavisno od godišnjeg doba prateći ritam monsuna.

Stanovnici su prisiljeni živjeti dijelom na vodi a dijelom na zemlji jer se razina jezera može povećati i do 10 m. Njegova se površina povećava sa 3.000 naviše od 12.000

Kad se razina vode podigne, ribe jedu mrave; kad se voda spusti, mravi jedu ribe. Ova kambodžanska poslovice slikovito dočarava goleme promjene s kojima je suočen ovdašnji životinjski svijet. No ljudi i životinje ovih krajeva uspijevaju se prilagoditi neprekidnim promjenama krajolika upravo zahvaljujući raskošnom blagu koje taj krajolik nudi. U jezeru živi većina vrsta ribe iz svih svjetskih jezera, kojom se prehranjuje gotovo milijun stanovnika njegovih obala. Ribarenje, lov na zmije i uzgoj

krokodila dio su svakodnevnog života Kmera, naroda koji živi na obalama jezera Tonlé Sap. Nastanjeni ovdje već tisuće godina, razvili su poseban način života uz jezero, čiji je vrhunac obilježio nastanak Angkora, prije tisuću godina.

Uz obalu, na drvenim stupovima nalaze se škole, bolnice, trgovine i restorančići. Po jezeru plove čamci koje voze žene i nude razne suvenire, hranu i voće.

Treba naglasiti da je turizam pod kompetencijama vlade i da su svi zaposlenici javni djelatnici. Naš lokalni vodič je završio studij turizma i imao je uniformu Ministarstva vanjskih poslova te govorio pravi književni engleski jezik. U razgovoru sa njim, rekao je da mu plaća nije dovoljna za tročlanu obitelj, pa da se njegova supruga dodatno bavi poljoprivredom. Bio je ogorčen na vladu jer se riba izvozi u Vijetnam i ima dosta korupcije od strane vlasti. Tim više što je njihov premijer za vrijeme Crvenih Kmera pobjegao u Vijetnam, koji ih je oslobodio od Pola Pota te tamo stekao poslovne veze.

I na kraju, Kambodža je **zaboravljena zemlja, siromašnih i srdačnih ljudi koja čeka bolju budućnost!**

Putovanje od 3.11.2017.do 14.11.2017.

Putovala, zapitkivala i zapisivala

Vera Šakić Frntić

